

CLAIMS RESOLUTION TRIBUNAL
בית הדין לבוררות בנושא החשבונות הרדומים בשוויץ – CRT

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

בעניין ההתדיינות המשפטית לגבי נכסי קורבנות השואה
תיק מס' CV96-4849

מענק מאושר

לתובע [שם חסוי]
אשר מייצג גם את [שם חסוי]
המיוצג על ידי Yuval Hen

Hans Thanhauser and Otto Thanhauser של בעניין חשבונותיהם

מס' תביעה: 150096/SB

גובה המענק: 650,000.00 פרנקים שוויצרים

מענק מאושר זה מתבסס על תביעתו של [שם חסוי] (להלן "התובע") לחשבונות שפורסמו על שם הנס טנהאוזר (להלן "בעל החשבון הנס טנהאוזר") ועל שם אוטו טנהאוזר (להלן "בעל החשבון אוטו טנהאוזר") (להלן ביחד "בעלי החשבון") בבנק [שם הבנק חסוי] (להלן "הבנק")¹.

כל המענקים מתפרסמים. במידה שהתובע לא דרש חיסיון לגבי תביעתו, כמו במקרה דנן, שמו של הבנק בלבד נשמר חסוי.

מידע שהוגש על ידי התובע

התובע הגיש טופס תביעה בו זיהה את בעל החשבון הנס טנהאוזר כסבו מצד אביו, הנס טנהאוזר, אשר נולד ב- 3 ביוני 1879 ב-Konstanz, גרמניה, ואשר נשא ל- [שם חסוי]. התובע ציין שבבעלות סבו, שהיה יהודי, היה מפעל, ושהוא התגורר ב-Konstanz יחד עם אשתו ובנו, [שם חסוי]. התובע הוסיף שסבו נרצח על ידי הנאצים במחנה ריכוז זכאו. כביסוס לתביעתו, התובע הגיש העתקים של הדרכון של אחותו, [שם חסוי], בו צוין כי נולדה ב-9 באפריל 1952 בישראל; תעודת הלידה של [שם חסוי], בה צוין תאריך ומקום לידתה, ושאיבה היה [שם חסוי]; תעודת הלידה של [שם חסוי], בה צוין שנולד ב- 10 בספטמבר 1920 ב-Konstanz ושאיבו היה הנס טנהאוזר מ Dobelesstrasse 4, Konstanz; הדרכון הפלסטיני של [שם חסוי], שהוצא ב- 1 ביולי 1940, ובו צוין תאריך ומקום לידתו; ותעודת הפטירה של Heinz Thanhauser, בה צוין שנולד ב- 3 ביוני 1879, ב-Konstanz, ושנפטר ב- 4 בדצמבר 1938, ב-Prittzbach, גרמניה.

¹ ה-CRT מציין שברשימה שפורסמה בפברואר 2001 ובה מופיעים החשבונות שלגביהם הוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP") קבעה שהם שייכים באופן קרוב לוודאי או אפשרי לקורבנות רדיפות הנאצים (להלן "רשימת ICEP"), הנס טנהאוזר מופיע כבעל ארבעה חשבונות. בעקבות בדיקה לעומק, ה-CRT קבע שבעצם בבעלות הבלדית של הנס טנהאוזר היו שני חשבונות ושהיו לו שני חשבונות נוספים בבעלות משותפת עם אוטו טנהאוזר.

התובע ציין כי נולד ב- 17 בדצמבר 1950 בישראל. התובע מייצג את אחותו, [שם חסוי].

מידע זמין ברשומות הבנק

רשומות הבנק כוללות שני כרטיסי לקוח. לפי רשומות אלה, בעלי החשבונות היו הנס טנהאוזר ואוטו טנהאוזר, אשר התגוררו שניהם ב-Konstanz, גרמניה.

לפי רשומות הבנק, בעלי החשבונות החזיקו במשותף בשני חשבונות ניירות ערך. לפי רשומות הבנק, אחד מחשבונות ניירות הערך, מס' L1016, נסגר ב- 16 בספטמבר 1935. כמו כן, רשומות הבנק מראות שחשבון ניירות הערך האחר נסגר, אבל תאריך סגירתו לא נרשם. שווי החשבונות ביום סגירתם הוא בלתי ידוע. אין הוכחות ברשומות הבנק כי בעלי החשבונות או יורשיהם סגרו את החשבונות וקבלו את היתרה.

כמו כן, רשומות הבנק מראות שבעל החשבונות הנס טנהאוזר החזיק בשני חשבונות ניירות ערך, מס' 1265 ומס' L3015, וכמו כן, בחשבון של חובה (debit account). לפי רשומות הבנק, החשבון של חובה נסגר ב- 9 בספטמבר 1935, וחשבון ניירות הערך, מס' L3015, נסגר ב- 2 במרץ 1936. כמו כן, רשומות הבנק מראות שחשבון ניירות הערך מס' 1265 נסגר, אבל תאריך סגירתו לא נרשם. שווי החשבונות ביום סגירתם הוא בלתי ידוע. אין הוכחות ברשומות הבנק כי בעל החשבונות הנס טנהאוזר או יורשיו סגרו את החשבונות וקבלו את היתרה.

בדיקת ה- CRT

זיהוי בעלי החשבונות

התובע זיהה באופן סביר את בעל החשבונות הנס טנהאוזר². שמו של סבו של התובע וארץ מגוריו מתאימים לשם ולארץ המגורים שפורסמו לגבי בעל החשבונות. התובע זיהה את עיר המגורים של הנס טנהאוזר, מידע המתאים למידע שלא פורסם לגבי בעל החשבונות הנס טנהאוזר, הכלול ברשומות הבנק. כביסוס לתביעתו התובע הגיש כמה מסמכים הכוללים את תעודת הלידה של [שם חסוי], בה צוין שנולד ב- 10 בספטמבר 1920 ב-Konstanz ושאביו היה הנס טנהאוזר מי Dobelesstrasse 4, Konstanz ואת תעודת הפטירה של הנס טנהאוזר, בה צוין שנולד ב- 3 ביוני 1879, ב-Konstanz, ושנפטר ב- 4 בדצמבר 1938, ב-Prittlbach, גרמניה, מה שמאמת באופן בלתי תלוי שהאדם שנטען שהוא בעל החשבונות הנס טנהאוזר נקרא באותו שם והתגורר באותה עיר שמופיעים ברשומות הבנק כשמו וכעיר המגורים של בעל החשבונות הנס טנהאוזר. כמו כן, ה-CRT מציין שמאגר מידע בו מופיעים שמות קורבנות של רדיפות הנאצים כולל אדם בשם הנס טנהאוזר, אשר נולד ב- 3 ביוני 1879, מידע המתאים למידע שהגיש התובע לגבי בעל החשבונות הנס טנהאוזר. מאגר מידע זה הוא אוסף שמות ממקורות שונים, כולל יד ושם, ישראל.

ה-CRT מציין שהשם הנס טנהאוזר מופיע פעם אחת בלבד ברשימה שפורסמה בפברואר 2001 ובה מופיעים החשבונות שלגביהם הוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP") קבעה שהם שייכים באופן קרוב לוודאי או אפשרי לקורבנות רדיפות הנאצים (להלן "רשימת ICEP"). ה-CRT מציין שלא מצא תביעות נוספות לחשבונות אלה.

מעמד של בעלי החשבונות כקורבנות של רדיפות הנאצים

התובע הוכיח באופן סביר שבעל החשבונות הנס טנהאוזר היה קורבן של רדיפות הנאצים. התובע ציין שבעל

² ה-CRT מציין שהתובע לא זיהה את בעל החשבונות המשותפים האחר, אוטו טנהאוזר. למרות זאת, מכיון שלשני השותפים היה אותו שם משפחה, לפי ה-CRT סביר להניח שבעלי החשבונות היו קרובי משפחה. כמו כן, ה-CRT מציין שהתובע נולד אחרי מלחמת העולם השנייה, ולכן יתכן שלא הכיר את השמות של כל קרובי משפחתו שנספו בשואה.

החשבונות הנס טנהאוזר היה יהודי, שהתגורר בגרמניה, ושנרצח על ידי הנאצים במחנה ריכוז זכאו. ה- CRT מציין שהתובע לא הגיש מידע לגבי בעל החשבונות אוטו טנהאוזר, אבל בו זמנית, ה- CRT מציין שהתובע נולד אחרי מלחמת העולם השנייה, ולכן יתכן שלא הכיר את השמות של כל קרובי משפחתו שנספו בשואה.

כפי שצוין לעיל, מאגר המידע שברשות ה- CRT, בו מופיעים שמות קורבנות של רדיפות הנאצים, כולל אדם בשם הנס טנהאוזר.

הקשר המשפחתי של התובע עם בעלי החשבונות

התובע הוכיח באופן סביר שהוא קרוב משפחה של בעלי החשבונות כאשר מסר מידע ספציפי ומסמכים המוכיחים שבעל החשבונות הנס טנהאוזר היה סבו. המסמכים כוללים את תעודת הלידה של [שם חסוי], בה צוין שאביה היה [שם חסוי]; תעודת הלידה של [שם חסוי], בה צוין שנולד ב- 10 בספטמבר 1920 ב- Konstanz ושאביו היה הנס טנהאוזר. ה- CRT מציין שסביר להניח שבעל החשבונות אוטו טנהאוזר היה קרוב משפחה של בעל החשבונות הנס טנהאוזר כי לשניהם היה אותו שם משפחה. אין כל מידע לפיו לבעלי החשבונות יורשים נוספים בחיים, מלבד האדם המיוצג על ידי התובע.

בעניין תשלום יתרת החשבון

רשומות הבנק מראות שבעלי החשבונות החזיקו במשותף בשני חשבונות ניירות ערך, אשר אחד מהם נסגר ב- 16 בספטמבר 1935 והשני בתאריך בלתי ידוע, ושבעל החשבונות הנס טנהאוזר החזיק בחשבון של חובה, אשר נסגר ב- 9 בספטמבר 1935, בחשבון ניירות ערך, אשר נסגר ב- 2 במרץ 1936, ובחשבון ניירות ערך נוסף, אשר נסגר בתאריך בלתי ידוע.

בנוגע לחשבון של חובה, ה- CRT מציין שסוג זה של חשבונות מראה שהקשר בין בעל החשבון הנס טנהאוזר ובין הבנק היה זה של נושה/חייב, ובו בעל החשבון הנס טנהאוזר היה בעל החוב. לפי רשומות הבנק, החשבון נסגר ב- 9 בספטמבר 1935, מה שמראה שבעל החשבון הנס טנהאוזר החזיר לבנק את הכסף שלוה. לכן, הכרעתו של ה- CRT היא שבחשבון זה בעל החשבון הנס טנהאוזר לא החזיק בשום יתרה חיובית.

בנוגע לשני חשבונות ניירות הערך שבעלי החשבונות החזיקו במשותף ובנוגע לשני חשבונות ניירות הערך אשר בבעלות בעל החשבונות הנס טנהאוזר, מכוון שאחרי עלייתם לשלטון, בשנת 1933, הנאצים התחילו בהליכים להחרמת נכסים השמורים בגרמניה ומחוץ לה השייכים לאכלוסיה היהודית דרך הטלת מסים הפליתים ואמצעי החרמה אחרים, שכללו החרמת הנכסים המופקדים בבנקים שווייצרים; מכוון שבעל החשבונות הנס טנהאוזר נשאר בגרמניה עד יום מותו במחנה ריכוז זכאו, ולכן לא היתה באפשרותו להעביר בחזרה את חשבונותיו לגרמניה מבלי לאבד את שליטתו המוחלטת בנכסיו; מכוון שאין ראיה שהיתרה בחשבונות שולמה לבעלי החשבונות ואין ראיה לתאריך סגירת אחד החשבונות ניירות הערך; מכוון שבעלי החשבונות או יורשיהם לא יכלו לקבל מידע מן הבנק אודות החשבונות לאחר מלחמת העולם השנייה בשל הנוהג בבנקים השווייצרים להימנע מלמסור מידע או למסור מידע שגוי בנוגע לחשבון בתגובה לבקשת מידע על ידי בעלי חשבונות, זאת בשל חשש מחבות כפולה; ומכוון שניתן ליישם את חזקות (א), (ח) ו- (*) שבסעיף 28 של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין") (ראה נספח א') ונספח ג'³, הכרעתו של ה- CRT היא כי סביר שהיתרה בחשבונות לא נתקבלה על ידי בעלי החשבונות או יורשיהם. בהתבסס על התקדימים וסדרי הדין, מפעיל ה- CRT מספר הנחות על מנת לקבוע אם בעלי החשבונות או יורשיהם קבלו את היתרה שבחשבונות.

³ ניתן לעיין בנספח ג' באתר האינטרנט של ה- CRT בכתובת: www.crt-ii.org

הבסיס למענק

ה-CRT קבע כי ראוי לפסוק מענק לטובת התובע. ראשית, התביעה הינה קבילה בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיף 18 של סדרי הדין. שנית, התובע הוכיח כי סביר שבעל החשבונות הנס טנהאוזר היה סבו, וקירבה זו מצדיקה את המענק. שלישית, ה-CRT קבע כי סביר שבעלי החשבונות או יורשיהם לא קבל בעבר את היתרה שבחשבונות הנדונים.

סכום המענק

במקרה הנוכחי, מדובר בארבעה חשבונות ניירות ערך. בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר השווי בחשבון אינו ידוע, כמו במקרה דנן, חישוב השווי הנוכחי נעשה בעזרת השווי הממוצע של חשבון מאותו סוג בשנת 1945. לפי חקירת ICEP, בשנת 1945 השווי הממוצע של חשבון ניירות ערך היה 13,000.00 פרנקים שוויצרים. לכן, השווי ההיסטורי הממוצע של ארבעה החשבונות היה 52,000.00 פרנקים שוויצרים. השווי הנוכחי של סכום זה נקבע על ידי הכפלתו במקדם 12.5, בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין, ולכן הסכום הכולל של המענק הוא 650,000.00 פרנקים שוויצרים.

חלוקת המענק

בהתאם לסעיף 23(1)(ג) של סדרי הדין, אם בת הזוג של בעל החשבון לא הגישה תביעה, יינתן המענק למי מצאצאי בעל החשבון, אשר הגישו תביעה, בחלקים שווים לפי פרנטלות (כללי קדימות ע"פ בתי אב). במקרה הנוכחי, התובע מייצג את אחותו, [שם חסוי]. לפיכך, התובע ואחותו זכאים לקבל כל אחד חצי מן הסכום הכולל של המענק.

הקף המענק

תשומת לב התובע לכך, כי בהתאם לסעיף 20 של סדרי הדין, ה-CRT ימשיך ויחקור בנוגע לתביעתו כדי לקבוע אם קיימים חשבונות בנק נוספים בשוויץ שביכולתו לתבוע. חקירה זו כוללת חיפוש בבסיס הנתונים של כלל החשבונות (המכיל רשומות אודות 4.1 מיליון חשבונות בנק שוויצרים מן השנים 1933 עד 1945).

אישור המענק

ה-CRT מאשר מענק זה לצורך אישורו של בית המשפט ותשלום על ידי הממונים המיוחדים.